

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3443/21
7.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца "ОТР Банка Србија" а.д. Нови Сад, Булевар ослобођења 80, чији је пуномоћник Тамара Симић Пајовић, адвокат из Београда, Балканска 29, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Ковачевић, адвокат из Београда, Студентски трг 8, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 1434/19 од 27.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 1434/19 од 27.01.2021. године у ставовима првом и трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 1434/19 од 27.01.2021. године, тако што се обавезује тужени АА из ..., да тужиоцу "ОТР Банка Србија" а.д. Нови Сад, на име трошкова парничног поступка исплати износ од 98.047,75 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужиоца, изјављена против става другог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 1434/19 од 27.01.2021. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке укинута је решење о извршењу Другог основног суда у Београду 2Иив 1900/17 од 25.08.2017. године у обавезујућем делу и за трошкове извршног поступка. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му исплати износ од 318.018,24 динара, са законском затезном каматом од 12.10.2018. године до исплате, као и износ од

3443/21

36.351,34 динара. Ставом трећим изреке делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца преко досуђених 318.018,24 динара до тражених 1.792.708,64 динара, за износ од 1.474.690,40 динара, са законском затезном каматом од 12.07.2017. године до дана исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 43.896,27 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, из свих законских разлога предвиђених одредбом члана 373. став 1. ЗПП. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку у вези са чланом 402. ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/2011, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца делимично основана и делимично недозвољена.

У поступку доношења побијане пресуде и решења садржаног у ставу првом изреке нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде поступка жалбом тужиоца посебно не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиоца као даваоца кредита и АА као корисника кредита 04.03.2010. године закључен је уговор о готовинском кредиту број ... Као средство обезбеђења уговора тужени је доставио тужиоцу сопствену бланко меницу "без протеста" серије број ... са меничним овлашћењем за попуну. На основу наведеног уговора тужилац је исплатио туженом укупан износ од 470.064,14 динара са роком отплате од 120 месеци. Уговорено је да се корисник обавезује да банци на средства кредита плаћа камату која је промењива и која на дан закључења уговора износи 2,4% на годишњем нивоу. Висина дуга туженог на дан последње уплате 11.10.2018. године износи укупно 354.369,58 динара и тај износ према налазу и мишљењу вештака економско-финансијске струке Ане Смиљковић од 24.1.2021. године представља неизмирену главницу у износу од 290.639,41 динар, неизмирену редовну камату у износу од 27.378,83 динара и неизмирену законску затезну камату у износу од 36.351,34 динара. Првостепени суд је прихватио налаз и мишљење вештака као стручан и објективан, а на примедбе тужиоца вештак се аргументовано изјаснила остајући код свог налаза и мишљења.

Полазећи од одредби чл. 17, 277. и 1065. Закона о облигационим односима – ЗОО, првостепени суд је закључио да су парничне странке биле у материјално-правном односу по основу уговора о готовинском кредиту од 4.3.2010. године, да је чланом 5. став 1. уговора прописано да се корисник обавезује да банци на средства кредита плаћа променљиву камату која је на дан закључења уговора износила 2,4 % на годишњем нивоу, па како тужени није измирио дуг у целости у складу са уговором, већ је на дан последње уплате 11.10.2018. године дуговао износ од 318.018,24 динара (на име главнице 290.639,41 динара и неизмирене редовне камате износ од 27.378,83 динара) и износ од 36.351,34 динара на име неизмирене законске камате, то је суд делимично

3443/21

усвојио захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати 318.018,24 динара, са законском затезном каматом од 12.10.2018. године до исплате, као и износ од 36.351,34 динара на име неизмирене законске затезне камате обрачунате до тог датума. У преосталом делу до тражених 1.792.708,64 динара, односно за износ од 1.474.690,40 динара са каматом од 12.7.2017. године, тужбени захтев је одбио као неоснован, јер је тужилац неосновано задуживао туженог по каматној стопи од 2,4 % на месечном нивоу, а не на годишњем како је уговорено чланом 5. уговора о кредиту, а за своју тврдњу да је закључен анекс уговора којим је уговорена камата од 2,4 % на месечном нивоу, током поступка није доставио доказе, сагласно члану 231. ЗПП. Истовремено, из разлога целисходности и јасније израде пресуде укинуо је решење о извршењу у целисти у складу са чланом 460. став 4. ЗПП.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП. Наводима у жалби тужиоца чињенично утврђење првостепеног суда није доведено у сумњу. Тужилац је уз жалбу приложио нове доказе, анекс уговора о кредиту од 07.02.2013. године са планом отплате кредита, али није навео околности којима би учинио вероватним да их без своје кривице није могао доставити до закључења главне расправе, па их другостепени суд није узео у разматрање, сагласно одредби члана 372. став 1.ЗПП.

Неосновано се наводима у жалби тужиоца оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и стим у вези, налаз и мишљење вештака на основу кога је утврђена висина дуга туженог по предметном уговору о кредиту наводима да је вештак приликом обрачуна применио погрешну каматну стопу, односно камату од 2.4% на годишњем уместо на месечном нивоу, како је предвиђено анексом уговора. Ово са разлога што тужилац током првостепеног поступка, као ни по захтеву вештака да му достави сву документацију у вези са предметним уговором (и евентуалне анексе) није поступио, а ни уз примедбе на налаз вештака није доставио анекс уговора од 07.02.2013. године, па стога ове наводе не може са успехом истицати у жалби. Странке су овлашћене да слободно располажу захтевима које су поставиле у току поступка и дужне су да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се утврђују те чињенице, сагласно чл. 7. став 1. и 228. ЗПП. Суд разматра и утврђује само чињенице које су странке изнеле и изводи само доказе које су странке предложиле, ако законом није друкчије прописано (члан 7. став 2). Међутим, диспозиција парничних странака да покрећу, воде и окончавају парничне поступке није неограничена, јер су временски орочене фазе поступка у којима су парничне странке овлашћене да предузимају одређене доказне радње. Наиме, изношење чињеница потребних за образложење својих предлога, предлагање доказа којима се потврђују изнете чињенице и изјашњавање о наводима и понуђеним доказима противне странке врши се најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу, сагласно члану 308. ЗПП. То се изузетно може учинити и до закључења главне расправе (члан 314), али само ако странке учине вероватним да без своје кривице нису могле да изнесу чињенице, односно предложе доказе на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу, ако припремно рочиште није одржано (став 1), пошто суд не узима у обзир чињенице и доказе који су изнети, односно предложени супротно ставу 1. овог члана (став 2). Осим тога, ситуације у којој

3443/21

парничне странке не успеју да докажу своја права (тужилац) или чињенице које су спречиле настанак или остварење тих права (тужени), Закон о парничном поступку уредио је правилима о терету доказивања садржаним у одредбама члана 231. према којима ће суд, ако на основу изведених доказа (члан 8) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице применити правила о терету доказивања (став 1), при чему странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права (став 2), а странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји (став 3). У конкретном парничном поступку, с обзиром на околности случаја, тужилац није доставио анекс уговора на који се позивао у првостепеном поступку (и сада у жалби), при томе не дајући ниједно прихватљиво и разумно објашњење због којих није у ранијој фази поступка то учинио (ни сада у жалби), па је првостепени суд правилно применио правила о терету доказивања када је одбио тужбени захтев у ставу трећем изреке. Такво поступање првостепеног суда је и у складу са одредбом члана 2. став 1. ЗПП, према којој обе странке, и тужилац и тужени, имају право на закониту, једнаку и правичну заштиту својих права.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање у побијаном делу првостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев. За своју одлуку навео је јасне и аргументоване разлоге које као правилне прихвата и овај суд као другостепени.

Како се ни осталим наводима у жалби тужиоца које другостепени суд посебно не образлаже сагласно овлашћењу из члана 396. став 1. ЗПП, не доводи у питање правилност побијане пресуде, Апелациони суд у Београду је потврдио првостепену пресуду у ставу првом и трећем изреке и применом чл. 401. тачка 2. и 390. ЗПП, и одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, у погледу одлуке о трошковима парничног поступка тужилац жалбом основано оспорава донету одлуку. Наиме, странци која делимично успе у поступку, износ накнаде трошкова се одмерава према висини тужбеног захтева са којим је успела у парници, а што првостепени суд није правилно ценио када је образлагао да трошкове спора треба одмерити према процентуалном успеху странака у односу на постављени захтев, па није ни правилно обрачунао накнаду трошкова. Стога је, применом одредбе члана 401. тачка 3. ЗПП, преиначено решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке и тужени обавезан ставом другим изреке ове пресуде да тужиоцу исплати укупан износ од 98.047,75 динара на име трошкова поступка, узимајући у обзир само оне трошкове који су били потребни и нужни ради вођења парнице, од чега за трошкове састава предлога за извршење и једног поднеска по 6.000,00 динара, за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, за приступ пуномоћника на четири неодржана рочишта по 4.500,00 динара, за таксу на предлог за извршење и пресуду по 16.887,39 динара, све одмерено

3443/21

применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе које су важиле у време доношења првостепене пресуде. Тужиоцу је досуђен и пун износ накнаде за издатке на име вештачења у износу од 20.000,00 динара, јер они нису зависили од висине постављеног захтева.

Одлуку у ставу трећем изреке ове пресуде, Апелациони суд у Београду је донео на основу члана 401. тачка 1. у вези члана 378. став 3. ЗПП, с обзиром на то да тужилац побија пресуду у делу у коме је успео у спору (став други изреке побијане пресуде), па другостепени суд налази да у наведеном делу тужилац нема правни интерес за изјављивање жалбе, због чега је жалба у наведеном делу одбачена као недозвољена.

Како је тужилац незнатно успео у поступку по изјављеном правном леку и то само у односу на трошкове поступка, не припада му накнада трошкова другостепеног поступка, у складу са чланом 153.ст.1. у вези са чланом 163. ЗПП, те је одлучено као у ставу четвртм изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић